ଧୋତିଗାମୁଛାର ଯତି

ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗୁଳ ଚରଣ ବିଶ୍ୱାଳ

ସହରର ରାଜରାସ୍ତା । ପ୍ରଚଣ୍ଡ କଳା ନାଗୁଣୀଟାଏ ପରି କାହାକୁ ଦଂଶିବା ପାଇଁ ଦଉଡି ଯାଉଛି ଯେମିତି । କେତେବେଳୁ କେଜାଣି ଯୁବକ ଜଣେ ରାସ୍ତାକଡର ଏକ ନିଛାଟିଆ ସିମେଣ୍ଟ ବେଂଚ ଉପରେ ବସିଛି । ନିଜ ଭିତରେ ନିଜେ ହଜି ଯାଇଛି । କଣ ଭାବୁଛି କେଜାଣି ? ଚେହେରାର ପାଣି ମରିଯାଇଛି । ହତାଶାର ପ୍ରଲେପଟାଏ ପାଉଡର ପରି ପହଁରିଯାଇଛି ତା'ର ମୁହଁରେ । ବୋଧହୁଏ, ପିଲାଟି ଭାବୁଥିବା । ଏତେ ବଡ ହେଲାଣି । ପାଠ ଶାଠ ପଢିଛି, ହେଲେ କୋଉ କାମକୁ ନୁହେଁ । କ'ଣ କରିବ, କ'ଣ କରିବ ହେଇ ହେଇ କଟେଇ ଦେଲାଣି ଅଧା ବୟସ । ବାପ ମାଁ ସଦା ଘୋଷି ଚାଲିଛନ୍ତି, ତୋ'ଦେଇ ଶାଗ ସିଝିବନି । ଯୋଉ ଡାଳ ଧରିବାକୁ ଯାଉଛି, ଭାଙ୍ଗି ଯାଉଛି । ନିଜକୁ ପିତାଲାଗିଲାଣି । ଅଲୋଡା ଲାଗିଲାଣି । ସେଇଥି ପାଇଁ ମନ ମାରି ବସିଥାଏ ସେଇ ଏକେଲା ରାଜପଥର ନିଛାଟିଆ ସିମେଣ୍ଟ ବେଂଚ ଉପରେ । କୋଉଠୁ କେମିତି ହେଲେ କେହି ବାଟଟିଏ ବତାଇ ଦିଅନ୍ତା କି ? ଆଣ୍ଠୁ ସଂଧିରେ ମୁହଁ ଜାକି ଗୁଟୁମୁଟୁ ହୋଇ ବସିଥାଏ । କାହାକୁ ବା ଅନାଇବ ? ଥିଲା ଥିଲା ହଠାତ୍ 'ଥମ୍' । ଚମକି ପଡିଲା । ଦେଖିଲାବେଳକୁ ପଟୁଆରଟାଏ ଯାଉଛି ଆଗକୁ ଆଗକୁ । ମିଲିଟାରୀ କାଇଦାରେ ତାକୁ ବୋଧହୁଏ ସେଲ୍ୟୁଟ ମାରୁଛନ୍ତି । ଉଠି ଠିଆହେଲା ସେ ବି ହାତଉଠାଇ ଅଭିବାଦନ ଗ୍ରହଣକଲା । ସେ ଅନୁଭବ କଲା ତା'ଭିତରୁ କେହିଜଣେ ଉଠିଆସୁଛି । କାହିଁ କେତେ ଯୁଗର ଜଡତା ଭାଙ୍ଗି ଭାଙ୍ଗି ଯାଉଛି । ଏକ ପରିବ୍ୟାପ୍ତ କୁଂଭକର୍ଣ୍ଣୀୟ ନିଦ ଭିତରୁ ସେ ଯିମିତି ଚେଇଁ ଯାଇଛି । ନିଜକୁ ନିଜେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା "କାହିଁକି ମୋ ପାଇଁ 'ଚରୈବେତି' ର ଏ ଉଦ୍‌ବୋଧନ । ମୋ ପରି ହତଭାଗ୍ୟକୁ କାହିଁକି ଏ ଗୌରବ ? ଏଁ ! ଏଁ!! ମୋ' ଭିତରୁ ମୋତେ ହାତଧରି ଉଠେଇ ଦବାର ଏ ପ୍ରେରଣା !!! ଏମିତି କଣ ଅଛି ମୋ' ଭିତରେ ଯେ ଗୋଟା ପଣେ ପଟୁଆରଟା 'ଥମ୍'"ହୋଇ ଅଟକି ଗଲା ? ସେ ପଛକୁ ଅନାଇଁ ଦେଲା । ଠେଙ୍ଗା ଟାଏ ଧରି ଆଗକୁ ପାଦ ବଢ଼ାଉଥିବା ମୁଦ୍ରାରେ ମହାତ୍ମା ! ଓ ଏଇଥି ପାଇଁ !! ଗାଂଧୀ ଭଳି ମହାତମା ଜଣେ ମୋ'ପଛରେ ଥିବାରୁ ସିନା ଏ ସୌଭାଗ୍ୟ ! ତାଙ୍କୁ ମୋ'ଆଗରେ ଥୋଇ ଜୀବନର ବାଟ ଚାଲିଲେ ତ ଅନେକ କିଛି କରି ହୁଅନ୍ତା । ହଠାତ୍ ଏ ପ୍ରେରଣାଟି ମିଳିଗଲା ତାକୁ ।

ଠିକ୍ ଏମିତି ପ୍ରେରଣା ଦେବାଭଳି ଗୋଟାଏ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଥିଲା, ଆମ ସଂବଲପୁରର ଗାଂଧୀଙ୍କ ପାଖରେ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ହେଲେ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ! ଧୋତି ଓ ଗାମୁଛାର ଯତି !! ଆଜକୁ ପ୍ରାୟ

ଶହେବର୍ଷତଳେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଆମ ଏଇ ଶାସନ ଥାନା ଭିତରେ ଥିବା 'ଗୁରୁପାଲି' ଗାଆଁରେ ୧୯୦୨ ମସିହାରେ । ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସର ଅଠେଇଶ ତାରିଖରେ । ବାପା ଗଣେଶରାମ ଗୁରୁ, ମାଆ ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ । ସବୁ ବଡ ମଣିଷ ଙ୍କ ଜନମକୁ ନେଇ ନାନା କଥା, ଉପକଥା ଯୋଡି ଦିଆ ଯାଇଥାଏ । ଆମ ବଡ ମଣିଷ ନୃସିଂହଗୁରୁ ସେଥିରୁ ବାଦ୍‌ପଡନ୍ତେ କିପରି ?

ଗଣେଶରାମ ଗୁରୁଙ୍କ ମାଆ ଖୋଜୁଥାନ୍ତି ନାତିଟିଏ । ବାହା ହବା ପରେ ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ପିଲାଛୁଆ ନ ହେବାରୁ ମାଆ ମନ ବ୍ୟାକୁଳ ଥାଏ । ବଉଁଶ ରହିବ କେମିତି ? ନରସିଂହ ନାଥ ଠାକୁରଙ୍କୁ ସୁମରି 'ହରନ୍ ପାପ' ପୀଠରେ ଗୁଆ ବସେଇଲେ । ହେ'ଠାକୁର ପୁଅଟିଏ ଦବୁ । ସତକୁ ସତ ଗଣେଶରାମ ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନଟି ପୁଅ ହେଲା । ଆଉ ସେଇ ଲୋଡା ପୁଅଟିର ନାମ ରଖିଲେ 'ନୃସିଂହଗୁରୁ' । ନୃସିଂହ ନାଥ ଠାକୁରଙ୍କ କରୁଣାରୁ ଜନମିଥିବାରୁ ଏପରି ନାମକରଣ କରା ହୋଇଥିଲା ।

ଗୁରୁପାଲିରୁ ଶାସନ ଡାକେ ବାଟ । ଶାସନ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକସ୍କୁଲରେ ପାଠପଢା ଆରମ୍ଭ କଲେ ବାଳକ ନୃସିଂହଗୁରୁ । ତାଙ୍କ ବେଳେ ଦୁଇଓଳି ପାଠପଢା ହଉଥିଲା । କୋଉ ପେଣ୍ଟସାର୍ଟ ଥିଲା ଯେ ! କରିଆ ଖଣ୍ଡେ ପିନ୍ଧ, ଆଉ କରିଆଖଣ୍ଡେ ଧରିବା ଯୁଗ । କରିଆକାନିରେ ଟୁପୁଲେ ମୁରହି ଗଁଠେଇ ନୃସିଂହ ଯାଉଥିଲେ ସ୍କୁଲକୁ ସକାଳୁ ସକାଳୁ । ଫେରୁଥିଲେ ବାରବଜେକୁ । ପୁଣି ଖାଇ ସାରି ଯାଉଥିଲେ ଯେ ଫେରୁଥିଲେ ସଂଜକୁ । ପଢିଲାରୁ ସେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ମେଧାର ଛାତ୍ର ଥିଲେ । ଯିଏ ପାରିବ, ବର୍ଷକୁ ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀ ଡେଇଁ ଯିବାର ସୁଯୋଗଥିଲା ସେତେବେଳେ । ସରଣ୍ଡା ସ୍କୁଲରୁ ବୃତ୍ତିପାଇ ଯାଇ ପଢିଲେ ସଂବଲପୁରରେ ପଟ୍ଟନାୟକ ପଡା ମଧ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ । ସେଠୁ ବୃତ୍ତି ପାଇ ସଂବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲରେ ଅଷ୍ଟମରେ ନାଆଁ ଲେଖାଇଲେ । ସେତେବେଳେ ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲଟି ରଜାବଖରି ପାଖ ଏବର ଲେଡିଲୁଇସ୍ ସ୍କୁଲ ଏରିଆରେ ଥିଲା । ସ୍କୁଲ ନାଟି ବି ଅନ୍ୟକିଛି ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲରେ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସେନ ଗୁପ୍ତ ଥିଲେ ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷକ ।

ସାରା ଦେଶ ମହାତ୍ମାଗାଧୀ ଙ୍କ 'ଡାକ' କୁ 'ଓ' 'ଓ' କରୁଥିଲା । ଆମ ସଂବଲପୁରର ମାଟି ବି ଦଲଦଲେଇ ଯାଉଥିଲା । ସଂଗ୍ରାମୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବେହେରା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମିଶ୍ର ନେତୃତ୍ୱ ସଂଭାଳୁଥିଲେ ସଂବଲପୁରର । ଉଣେଇଶ ଶହ ଏକୋଇଶ ବେଳର କଥା । ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ସଂବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ର । ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଝାସ ଦେଇଥିବା ତରୁଣ ଛାତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧରେ ଆମର ସଂବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ରମାନେ ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସଂବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ବର୍ଜନ ଓ ଅସହଯୋଗ କଲିକତାର ଦୈନିକ ଖବର କାଗଜ ଗୁଡିକରେ ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠାରେ ମୁଖ୍ୟ ଖବର ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିଲା । ତରୁଣ ଛାତ୍ର ନୃସିଂହଗୁରୁ ଶ୍ରେଣୀ ବର୍ଜନର ନେତୃତ୍ୱ ନେଉଥିଲେ । ପଢା ଛାଡୁଥିବା ତରୁଣ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଜୀବନ ମାଟି ନ ହେବ ବୋଲି ପଣ୍ଡିତ ନୀଳକଣ୍ଠ ଦାସ ସଂବଲପୁର ଫ୍ରେଜର କ୍ଲବରେ ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆ[illegible] କଲେ । ସେହି ଜାତୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ତରଫରୁ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇ ନୃସିଂହ ଗୁ[illegible] ମେଟ୍ରିକ ପାସ୍ କରିଥିଲେ । ଏଇପରି ଭାବେ ନୃସିଂହଗୁରୁ ତା[illegible] ଆଦ୍ୟଜୀବନରୁ 'ହିଁ' ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମକୁ ଡେଇଁ ପଡିଥିଲେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବେହେରା ସଂବଲପୁର ମ୍ୟୁନସିପାଲିଟି[illegible] ଚେୟାରମେନ ଥାନ୍ତି । ସେ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ଙ୍କୁ ମ୍ୟୁନସିପାଲଟିରେ ଚାକି[illegible] ଖଣ୍ଡେ ଦେଲେ । ୧୯୨୮ ରେ ମହାତ୍ମା ଗାଂଧୀ ସଂବଲପୁର ଆସିଲେ[illegible] ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ଛୁଟିଲେ ମହାତ୍ମା ଗାଂଧୀ ଙ୍କ ସେବାରେ ଲାଗିଲେ । ଅହି[illegible] ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ ସେ । ୧୯୭୧ ରେ କଂଗ୍ରେସ ବେଆଇ[illegible] ଘୋଷିତହେଲା । ପ୍ରତିବାଦରେ ନୃସିଂହଗୁରୁ ଚାକିରୀରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେଲେ[illegible] ଜେଲ ଗଲେ ।

୧୯୪୨ ରେ 'ଭାରତ ଛାଡ' ଆନ୍ଦୋଳନର ନାଗରା ବାଜି[illegible] ଦିମ୍ ଦିମ୍ । ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ଙ୍କ ଭାଇ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ ଗୁରୁ, ଦୟାନନ୍ଦ ଶତ୍ପ[illegible] ଓ ସ୍ୱୟଂ ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଜାଲ ମକଦ୍ଦମା କଲେ ଫିରଙ୍ଗି[illegible] ସରକାର । ସେତେବେଳେ ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କ ଛଅ ବର୍ଷର ଝିଅ ଦୀନେଶ୍ୱ[illegible] ଭୀଷଣ ଜ୍ୱରରେ ପଡିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରି ଜେଲ ପଠେଇ ଦିଆଗଲା[illegible] ଜେଲରେ ଥାଇ ସେ ଶୁଣିଲେ ତାଙ୍କ ଲାର୍‌ରୀ ଝିଅ ଆଉ ନାହିଁ । ଭାବ[illegible]ତ, ବନ୍ଦୀ ବାପର ହୃଦୟକୁ କେମିତି ବାଧୁଥିବ ? ୧୯୪୪ ରେ ବନ୍ଦୀମାନେ[illegible] ଖଲାସ୍ ହେଲା ବେଳକୁ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ବି ମୁକ୍ତି ପାଇଲେ ।

ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବଂଧୁ ଦାସ ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କ ନିଷ୍ଠା, ସରଳତ[illegible] ସଚ୍ଚୋଟତା ଓ ଦେଶ ପ୍ରେମରେ ଗଭୀର ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହେଲେ[illegible] ସେଥିପାଇଁ ଗୋପବଂଧୁ ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କୁ 'ସମାଜ' ର ସାମ୍ବାଦିକଭାବେ ନିଯୁ[illegible] ଦେଲେ । ତାଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମୀ ଜୀବନ ଏବେ ନୂଆମୋଡ ନେଲା । ଜ[illegible] କାମିକା ଅଥଚ ନିଡର ସାମ୍ବାଦିକ ଭାବେ ସେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କଲେ[illegible] ପ୍ରାୟ ପଚାଶ ବର୍ଷ କାଳ 'ସମାଜ'ର ସାମ୍ବାଦିକତା କରି ସେ ପ୍ରମାଣ[illegible] ଦେଲେ ଯେ କାହା ପଟକୁ ନ ଢଳି ନିଜ ବିବେକର ଭରସା[illegible] ସାମ୍ବାଦିକତା କରିହୁଏ । ୧୯୩୭ ରୁ ଆକାଶବାଣୀର ସାମ୍ବାଦିକ ଭା[illegible] ସେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ ଓ ପ୍ରାୟ କୋଡିଏ ବର୍ଷ ଏକାମ ତୁଲାଇଥିଲେ[illegible] ଦେଶର ମୁକ୍ତି ସଂଗ୍ରାମ, ଦେଶସେବା, ଜନସେବା ଓ ସାମ୍ବାଦିକତାରେ ନି[illegible] ବିନିଯୋଗକରି ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ଇତିହାସରେ ଇତିହାସ ସୃଷ୍ଟି କରିଯାଇଛ[illegible] ପରିଣତ ବୟସରେ ସେ ୧୯୮୪ ଜାନୁଆରୀ ତିନି ତାରିଖରେ ଆପଣ[illegible] ସ୍ଥୂଳ ଶରୀର ଛାଡି ଚାଲିଗଲେ ।

ଓଟ ଅଶ୍ରୁପାତ କରେ, ବିଦ୍ରୋହ କରେନା । କେତେ ଭଦ୍ର ସ[illegible] ଓଟକଣ୍ଟା ଖାଏ, ମୁହଁରୁ ରକ୍ତ ଝରେ, ଅଥଚ ଅଟଳ ଥାଏ !! କେତେ ବି[illegible] ବନ୍ତ ସେ !!! ସେଇଥି ପାଇଁ ମାଟି ଉପରେ ସେ ଆମ ଜାହାଜ ! [illegible] ସେମିତି ଆମ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ଓଟ ଭଳି ଭଦ୍ର ଓ ବିବେକବନ୍ତ ! ମୋ[illegible] ଉଚ୍ଚତର ଦୃଢ ଚେତନାର ଆଗରେ କେତେ ପଙ୍ଗୁ ଆମ ଜାଗତିକ ହୃ[illegible]

କାରବାର !

ସାରା ଭାରତ ପାଇଁ ଯେମିତି ଗାନ୍ଧୀ, ସାରା ଓଡିଶା ପାଇଁ ଯେମିତି ଗୋପବନ୍ଧୁ, ସେମିତି ସାରା ସଂବଲପୁରପାଇଁ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ। ଶ୍ୟାମଳ ଚେହେରା। ଚକା ମୁହଁ। ଧଳା ଖଦଡ ଧୋତି ଗାମୁଛାରେ ଯୋଡା ଦିହ। ଖାଲି ପାଦ। କାନ୍ଧରେ ଝୁଲା ଖଦଡ ମୁଣି। ଲୁଚିବି କି ନ ଲୁଚିବି ବୋଲି ଆଣ୍ଠୁ ବି ନେହୁରା ହେଉଛି ଧୋତି ପାଖରେ। ଗାନ୍ଧୀ ଦଳର ବୋଲି ବାରିହବାକୁ ଟୋପି ପିନ୍ଧିବାର ଦରକାରିତା କଣ ? ଚିହ୍ନା ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ପଇତାର ଅଲୋଡାପଣ ପରି। "କାଟିପିନ୍ଧି, କୁଟିଖାଅ" ପ୍ରବଚନ କରିବା ଆଗରୁ ସେ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇ ଥାନ୍ତି।

୧୯୫୬ ରୁ ୧୯୬୦ ମଝିର କଥା। କୋଡିଏ ବର୍ଷର ଛମ୍ ଛମ୍ ଟୋକା ମୁଁ। ସେ ପଚାଶ ଡେଇଁଥିବା ଦୁମଦୁମ ପ୍ରୌଢ। ତଥାପି 'ଯୁବ'ସୁଲଭ ମସ୍ତ ମସ୍ତ ଚେହେରା। ବିଶ୍ୱକସେନ ବହିଦାର ଥାନ୍ତି ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରର ସାମ୍ବାଦିକ। କୋଉଠିକି ଯିବେ ମାନେ ରିକ୍ସାରେ ଯିବେ। ଆରାମରେ ପାନ ପାକୁଳି କରୁଥିବେ। ଗୋରାମୁହଁକୁ ପାନର ଲାଲିମା ରଙ୍ଗେଇ ସାରି ଥାଏ ଓଠକୁ। ବହିଦାର ଙ୍କ ତରଫରୁ ମୋପରି ତରୁଣ ମାନେ ତାଙ୍କର ଚାମଚା - ସାମ୍ବାଦିକ। ଥରକର କଥା। କୋଉ ମେଳଣରେ ଭେଟ ହେଲା ପ୍ରଥମ କରି ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କ ସହ ଏଇ ଆଲୋଚକର।

ବଡନେତା ଜଣେ ତରଭୁଜ ଚାରା ଲଗେଇଲେ ଶୁଭ ଦେଇ। ଚାରାର ଡାଳ ମଂଚରେ ନ ଲାଗୁଣୁ କୁଆଡେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଲାଗି ଯାଇ ସାରିଥିଲା। ଦେଖ ଦେଖ ବୋଇଲା ବେଳକୁ ପାଂଚଦିନ ଭିତରେ ପାଂଚକେଜିଆ ତରଭୁଜ ଫଳିବାକୁ ଲାଗିଲା। ଏ କରାମତିରେ ନେତାଙ୍କ ମହତପଣ କି ଆରବିଏନ୍ ନାଇଟର କୁହୁକପଣ ଥିଲା, ଆମକୁ ଜଣା ନାହିଁ। ହେଲେ ମୁଁ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ କହିଲି, "ଆଜ୍ଞା, ଆପଣ ମାନଙ୍କର ମହକ ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଏମିତି କିଛି କଲେ କେମିତି ହୁଅନ୍ତା ?"(ଆମସେ ବେଳେ 'ଆଜ୍ଞା' ବଦଳରେ 'ସାର' କହିବା ଆରମ୍ଭ କରି ନ ଥିଲୁ।) ସେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ କହିଲେ, "What would I do being as famous as God ? ସଚ୍ଚା ଭଗବାନଙ୍କୁ ପାଶୋରି ଆମେ କଣ ଏଇ ବିଭସ୍ତ ମାନଙ୍କୁ ଭଗବାନ କରିଦେବା ?" ସେ ମୋତେ ଓଲଟା ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ। ମୁଁ ତାଙ୍କ ଇଂରାଜୀ କହିବା ଢଙ୍ଗ ଓ ବାକ୍ ଚାତୁରୀରେ ଚମକି ପଡିଥିଲି। ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ମିତବାକ୍ ଅଭ୍ୟାସର ମଣିଷଥିଲେ। ତାଙ୍କର ମୌନତା ବହୁ ମୁଖରତାକୁ ଟପି ଯାଉଥିଲା। ସେ କିଛି ନ କହି ବେଶୀ କହିପକାନ୍ତି। ତାଙ୍କର ନିକଟତର ହେବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ଯେ କେହି ସେ ଗୁଣଟି ଠଉରାଇ ପାରିବ।

କୌଣସି ସଂବାଦ ପାଇଁ ସେ ନିଜେ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ। ମୋ'ପରି କେଇ ଜଣ ତରୁଣ ଚାମଚା ଜୁଟିଗଲୁ। ଆମକୁ ଅନାଇ ସେ ସବୁଦିନ ପରି ଗାରେ ହସ ଚହଟାଇ ଦେଲେ। କହିଲେ 'ଶବ୍ଦଟିଏ' ଖୋଜୁଛି। କି ଶବ୍ଦ ବୋଲି ପଚାରିବାକୁ ଆମେ ସାହସ କଲୁନାହିଁ। ତାଙ୍କ ପରି ଋଷି ପରି ଗଂଭୀର ଓ ଗଭୀର ଲୋକକୁ କିଛି ପଚାରିବା ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ। ଆମେ ପଚାରିବା ବେଳକୁ ସେ ଆଗତୁରା କହି ପକାଇଲେ ସବୁ ଶବ୍ଦ 'ସତ୍ୟ'ର ପରିବେଷଣ କରି ଜାଣେନା। ଯାହା ଘଟେ, ତାକୁ ଚମତ୍‌କାର କରି ଥୋଇବା ସାହିତ୍ୟ ହୋଇପାରେ, ମାତ୍ର ସାମ୍ବାଦିକତା ନୁହେଁ, 'ଯାହା ଘଟେ, ତାକୁ ସେଇ ଭଳି ଥୋଇବା ସଂବାଦ' 'ଘାଟ ମଲମଲ ଜର୍ଦା ଝୁରି' ପରି ତରୁଣ ମେଳରେ ତାଙ୍କର ବକ୍ତବ୍ୟ ଥାପଡ ମାରିବା ପରି ଲାଗେ। ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀର ଅହଂକାରକୁ ସେ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝି ପାରିଥିଲେ।

ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଯେ ବାହାରୁ ଦେଖିବ, ବେଢାଟିଏ ବୋଲି ଭାବିବ। ହେଲେ ସେ ଥିଲେ ଅଦ୍‌ଭୁତ ଜ୍ଞାନୀ। ତାଙ୍କ ଜ୍ଞାନଆଗରେ ଡିଗ୍ରୀ ଲାଜେଇ ଯାଉଥିଲା। ଥରେ ଗ୍ରୀକ୍ ପଣ୍ଡିତ ଡାୟୋଜିନିସଙ୍କୁ କେହି ଜଣେ ପଚାରିଦେଲା, "ମହାଶୟ, ଜ୍ଞାନୀ ବଡ କି ଧନୀ ?" ଡାୟୋଜିନିସ୍ ବାଟୁଳି ମାରିବା ପରି ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ କହି ପକାଇଲେ, "ଜ୍ଞାନୀ"। ପ୍ରଶ୍ନ କର୍ତ୍ତା କାରଣ ପୁଛନ୍ତେ, ଡାୟୋଜିନିସ୍ କହିଲେ, "ଜ୍ଞାନୀ ଧନର ଭାଉ ବୁଝେ। ଧନୀ ହୁଏତ ଜ୍ଞାନର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝେ ନାହିଁ। ସେଇଥି ପାଇଁ।" ଆମ ନୃସିଂହ ଗୁରୁ କିନ୍ତୁ ଜ୍ଞାନ କଣ, ବୁଝିଥିଲେ।

ସେ ଗାନ୍ଧୀ ମହାତ୍ମାଙ୍କୁ ଗୋଟାପଣେ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଥୋଇ କାମ କରିବା ଶିଖିଥିଲେ। ଗାନ୍ଧୀ ଙ୍କ ପରି ନିଶାକୁ ଯେପରି ବାରଣ କରୁଥିଲେ ଖଦୀକୁ ସେପରି ଧାରଣ କରୁଥିଲେ। ବିଦେଶୀ ମାଲକୁ ଦରିଆମେ ଡାଲ ଯେମିତି କହୁଥିଲେ, ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ହାଲ ହୁକୁକ୍ ବୁଝି ସେମିତି କାମ କରୁଥିଲେ। ମରଣ ମୁହଁରେ ପୁଅକୁ ଛାଡି ମହାତମା ଗୋପବନ୍ଧୁ ଯେମିତି ଜନସେବା ପାଇଁ କୁଦି ଗଲେ ଆମ ସଂବଲପୁରର ମହାତ୍ମା ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ନିଜ ଜରୁଆ ଝିଅକୁ ପଛକରି ସେମିତି କାରାଗାରକୁ ଢୁକିଲେ। ସ୍ଥାନ, କାଳ,ପାତ୍ର ସିନା ଅଲଗା। ଭିତରର ଆହ୍ୱାନଟି, ଡାକଟି ସେଇ ଏକା, ଗୋଟିଏ। ବରଷାବେଳେ ତାଙ୍କ ବାଉଁଶ ଛତା ଯେ ଦେଖିଛି, ପେଟଭରି ହସିବ। ବିଦେଶୀ ଚିଜ ଛାଡିବା ଆହ୍ୱାନରେ ସେ ଚିନି ନ ଖାଇ ଗୁଡ ଖାଉଥିଲେ। କଲକତି (ବିଦେଶୀ) ଛତା ଛାଡି ଦେଶୀ ବାଉଁଶ ଛତା ଧରିଥିଲେ। ତାଙ୍କ ପରି ବ୍ରତଚାରୀର ଦୃଢତା ଆଗରେ ବାସ୍ତବିକ ନତଜାନୁ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ।

ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମୀ ଚେହେରା ସାଙ୍ଗକୁ କଠୋର ତଥା କମନୀୟ ସାଂବାଦିକତା ଆମ ଚେତନାରେ ତାଙ୍କ ଭାବ - ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ନିଖୁଣ ଭାବେ ଆରୋପିତ କରେ। ପାଠକର ମନକୁ ମାପି ପାରୁଥିଲେ ସେ। ଏବକାର ଭଳି ତାଙ୍କ ବେଳେ ଖବରକାଗଜ ମାନଙ୍କରେ ତଳକୁ ଖସିବାର 'ଭାଇରସ୍' ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇ ନଥିଲା। ବିକଡ ବେପାରି - ମାନସିକତା, ଉଲଗ୍ନ ବର୍ବରତା ଓ ଲାଳସାର ବିବେକହୀନ ଜିହ୍ୱା ଲାଓଁ ଲାଓଁ କରୁନଥିଲା। ସଂବାଦ ପତ୍ର ମାନଙ୍କର ବିବେକ ବୋଧରେ ଗ୍ଲାନି ବୋଧ ଥିଲା। ଉପସନା ଉପଭୋଗରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇ ନ ଥିଲା। ଠାକୁର ମାନଙ୍କୁ ଠନ୍ ଠନ୍ ବିକି ଦେବାର ଭୟାବହତା ଆସି ନ ଥିଲା। ତେଣୁ

ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ତାଙ୍କ ସାମାଜିକ ଜୀବନର ଭିତ୍ତିରେ "ସାର୍ ଥମାସ୍ ମୋର" ଙ୍କ 'ୟୁଟୋପିଆ' ପରି ଆପଣାକୁ ଲୋଭନୀୟ କରି ରଖିଥିଲେ । ଏଣୁ ଭାରତୀୟ ମହାଜାତିର ଆବେଗ ତାଙ୍କ ରକ୍ତ ଭିତରଦେଇ ଆମକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରୁଛି । ସେଇଥି ପାଇଁ ସେ ଆଜି ଆମର କେତେ ନିଜର ! କେତେ ଆପଣାର !! ସେ ଆମ ଭିତରେ ଅଛନ୍ତି । ବୋଲବାକ କରୁଛନ୍ତି । ଗୁଣଉତୁରା କରୁଛନ୍ତି । ମୁଦିପଡାର ଲେବର କଲୋନି ଗଳିରେ ଘୁରି ବୁଲୁଛନ୍ତି । ଆଧୁନିକ ଜୀବନର ଦାନବିକ ଗ୍ରାସରୁ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବାକୁ ତାଙ୍କ ନିରୀହ ସରଳତା ଆମକୁ ସାବାସ୍ ସାବାସ୍ କହି ଉତ୍ସାହ ଦଉଛି ।

ବିଶ୍ୱକର୍ମା ବ୍ରହ୍ମା ମନରୁ ପାଂଚି ମଣିଷ ତିଆରିଲେ । ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ପରି ମଣିଷ ମେହେନତ କରି ସଂବଲପୁର ଗଢ଼ିଲେ । ସେଇ ସଂବଲପୁର ନୃସିଂହ ଗୁରୁଙ୍କ ପରି ମହାନ ମଣିଷଙ୍କର ସଂପତ୍ତି । ସେଇ ସଂପତ୍ତିର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆମର ପରିପକ୍ୱତା ଆସୁ ।

ସକ୍ରେଟିସ୍ ଙ୍କୁ ବିଷପାତ୍ର ଧରାଇ ଦେଇଥିବା ଲୋକ୍ ପଚାରିଦେଲା କୋଉଠିକି ଯିବେ' ? ସକ୍ରେଟିସ୍ ସକାଳ ପରି ସତେଜ ହୋ ଉତ୍ତରଦେଲେ, "ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଦୁଇଟି ଚରମ ବିନ୍ଦୁ । ଗୋଟିକର ଓଲ ଦିଗରେ ଅପରଟି । ମୁଁ ଯିବି ମୃତ୍ୟୁ ଆଡକୁ ତୁମେ ଯିବ ଜୀବନ ଆଡ କିଏ କହିବ କୋଉଟା ଭଲ ? କେବଳ ଈଶ୍ୱର ହିଁ କହିପାରିବେ । ମୁଁ ଜାଣେ ମୋତେ ବିଷ ଧରେଇ ଦେଉଥିବା ତୁମ ପରି ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ ଈଶ୍ୱର ନୁହନ୍ତି

ଠିକ୍ ସେଇପରି ଏଇ ମାଟିରେ ଜନମିଥିବା ଓ ଏଇ ମାଟି ମରିଥିବା ନୃସିଂହ ଗୁରୁ ତାଙ୍କ ଦେହାନ୍ତରେ ମୃତ୍ୟୁ ପାଖକୁ ଗଲେ ନା ଜୀବ ପାଖକୁ ଗଲେ, କିଏ କହିବ ? ବୋଧ ହୁଏ ଜୀବନ ପାଖକୁ । ସେପ ମୃତ୍ୟୁହୀନ ଜୀବନର ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଜୟ ହଉ ।